

Hábmera suohkan
Hamarøy kommune

Forsalg til planprogram Kommunedelplan Oppeid

08.12.2023

Henning
Larsen —

Innhold

1.0 Kort fortalt	s. 4
Innledning	
Hva er en kommunedelplan?	
Hva er et planprogram?	
Hvordan kan du delta i arbeidet?	
2.0 Om planforslaget	s. 6
Bakgrunn og mandat for planarbeidet	
Forventet utvikling	
Målet med planarbeidet	
Planavgrensning	
Hvilke tema vil vi arbeide med?	
3.0 Rammer og føringer for planarbeidet	s. 8
Nasjonale føringer	
Regionale føringer	
Kommunale føringer	
Gjeldende og igangsatte reguleringsplaner	
4.0 Dagens situasjon	s.12
Funksjonsfordeling	
Veier og kollektivtransport	
Andre forhold	
5.0 Utredningsbehov	s.22
Hvilke tema vil vi arbeide med?	
Konsekvensutredning	
ROS-analyse	
6.0 Prosess og medvirkning	s.24
Plan og utredningsprosess	
Medvirkning	
Planlagt fremdrift	

Foto: Hamarøy kommune

Kort fortalt

Hamarøy kommune er i prosess med å utarbeide ny kommuneplan, og i den forbindelse er det også aktuelt å oppdatere kommunedelplanen for Oppeid. Denne prosessen gjennomføres parallelt med kommunedelplan for Drag. Hamarøy kommune har engasjert Henning Larsen Arkitekter for å utarbeide planene.

Kommunedelplaner er viktige strategiske verktøy, og legger rammebetingelser for videre vekst og utvikling for disse tettstedene. På denne måten er kommunedelplanen svært viktig for å sikre en framtidig stedsutvikling i tråd med føringer i kommuneplanen, og iht. Hamarøy kommunes ambisjoner, mål og rammer for sin framtid som en ny, samlet kommune.

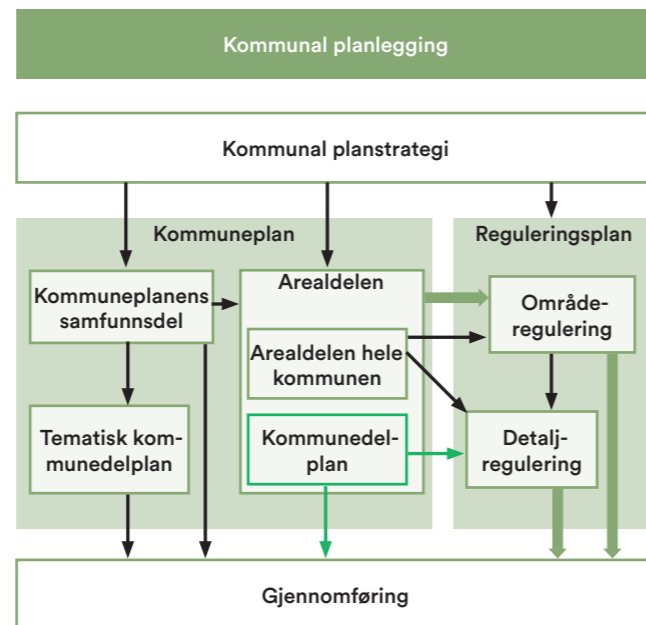
Hva er en kommunedelplan?

En kommunedelplan er en overordnet plan med samme juridiske virkning som kommuneplanens arealdel, men med fokus på et avgrenset geografisk område, eller et tema eller virksomhetsområde. Dette kan for eksempel gjelde for et tettsted eller for en del av kommunen der det er store endringer. En slik kommunedelplan vil erstatte tidligere kommuneplan for det aktuelle området, og den bør innarbeides i kommuneplanen ved neste revisjon.

En kommunedelplan kan være siste plannivå, som vil si at byggesaker kan behandles med den som grunnlag, uten at det trenger å foreligge en reguleringsplan. Det vil være aktuelt for store deler av denne planen. For noen utvalgte områder kan det være aktuelt å kreve områdeplan/detaljregulering.

Hva er et planprogram?

Et planprogram er en oppskrift for planarbeidet. Det skal fortelle hvordan en planprosess etter plan- og bygningsloven skal gjennomføres. Det inneholder forslag til premisser som skal være styrende for planarbeidet og behovet for utredninger. Det skal også fortelle hvordan innbyggere og andre interessenter kan delta i arbeidet. Det skal utarbeides planprogram for alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Det kommunale plansystemet. Hentet fra regjeringen.no

Foreshått planavgrensning KDP Oppeid vist med svart stiplet linje. Forrige KPA-grense vist i blå.

Hvordan kan du delta i arbeidet?

Gjennom arbeidet med kommunedelplanen kan du være med på å forme fremtiden til Oppeid.

Underveis i arbeidet med kommunedelplanen er det lagt opp til flere ulike muligheter for medvirkning. Første mulighet er å komme med innspill i forbindelse med varsel om oppstart og høring av dette planprogrammet. Her kan du komme med innspill til hva planen skal inneholde, og hvilke tema og utredninger vi burde gjøre i arbeidet med planen.

Les mer om medvirkning i kapittelet «Prosess og medvirkning».

Innspill kan sendes på e-post til: postmottak@hamaroy.kommune.no

eller som post til:
Hamarøy kommune
Marie Hamsuns vei 3
8294 Hamarøy

Merk innspillet med «KDP Oppeid».

Om planforslaget

Bakgrunn og mandat for planarbeidet

Utarbeidelse av kommunedelplan for Oppeid er en del av planoppgavene i kommunens planstrategi for valgperioden 2020 – 2025, vedtatt 16.12.2020. Av planstrategien går det fram at det er behov for en nye plan som gir sentrumsutvikling, og at eksisterende kommunedelplan er fra 1987. Igangsetting av nye kommunedelplaner for Oppeid og Drag ble vedtatt i kommunestyret 31.08 (PS 64/2023, saksnr. 2023/922):

1. *Hábmera suohkan – Hamarøy kommune inngår avtale med ekstern konsulent for utarbeidelse av nye kommunedelplaner for henholdsvis Oppeid og Oppeid.*
2. *Arbeidet igangsettes og den totale kostnadsrammen estimeres til kr. 2 000 000,- og dekkes av kraftfondet konto: 2510001*

Planarbeidet bør også sees i sammenheng med det pågående arbeidet med kommuneplanens arealdel 2023 – 2032. I kommuneplanens arealdel (KPA) er både Oppeid og Oppeid markert som hvitt i plankartet, og kommunedelplanene vil derfor være førende for disse tettstedene. Utarbeidelsen av disse planene vil foregå parallelt.

Forventet utvikling

Fra 1. januar 2020 ble Hamarøy og sørlige deler av Tysfjord kommune slått sammen til nye Hamarøy kommune. Dersom vi også ser til de to tidligere kommunene, har utviklingstrenden i kommunen vært en svak nedgang i antall innbyggere siden 2017. SSBs framskrivning viser en svak økning, med forventet innbyggertall på 2907 i 2050.

I dag er det 2717 mennesker som er registrert som innbyggere i Hamarøy kommune, og omtrent 536 (18%) disse bor på Oppeid.

Målet med planarbeidet

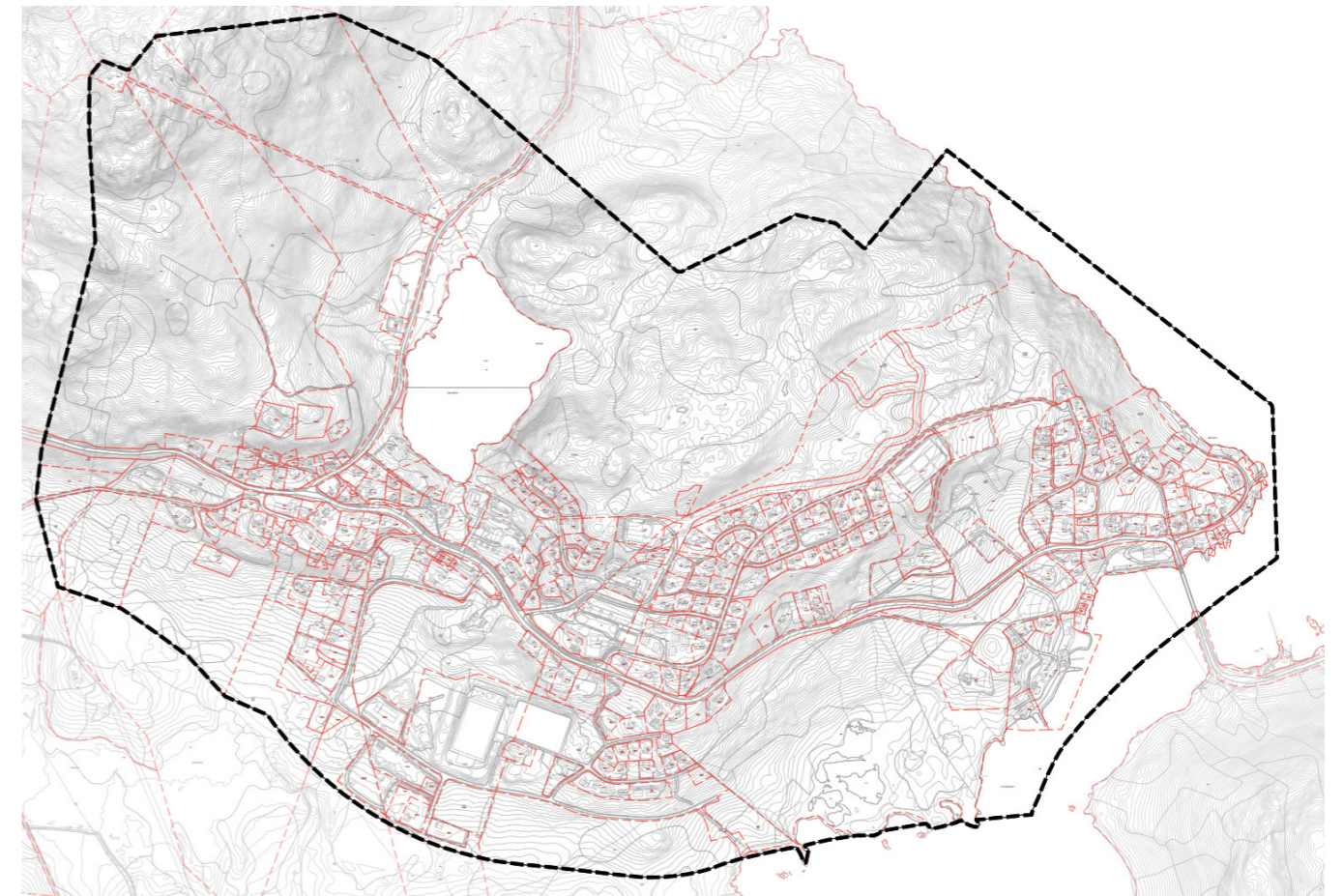
Kommunens planstrategi peker på behovet for å eksisterende kommunedelplan Oppeid-Helland, datert 08.01.1987 (planid 18501987001). En kommunedelplan basert på oppdaterte føringer og krav vil gi bedre verktøy for å gjennomføre tiltak som passer dagens Oppeid.

Et viktig mål for å utarbeide ny kommunedelplan for Oppeid er å sikre en helhetlig tettstedsutvikling og arealforvaltning for området. Med en parallell utarbeidelse av kommuneplanens arealdel og områdeplan for Oppeid vil alle disse førende dokumentene kunne gi kommunen gode styringsverktøy for en fremoverrettet Hamarøy kommune!

Ny kommunedelplan vil også kunne sikre lokalt næringsliv forutsigbarhet for utvikling og investering i området.

Planavgrensning

Planens avgrensning er illustrert i figuren nedenfor. Avgrensningen er basert på flere faktorer. For det første skal plangrensen inkludere Oppeid sentrumsområde. Den skal også bygge på tidligere avgrensninger som er presentert i den gjeldende kommuneplanens arealdel og den tidligere kommunedelplanen for Oppeid fra 1989. Videre har vi tatt hensyn til vedtatte reguleringsplaner i avgrensningen og områder som kan være relevante for den fremtidige utviklingen av Oppeid.

Foreslått planavgrensning KDP Oppeid, Plangrense i svart stiplet linje, eiendomsgrenser vist med rødt.

Hvilke tema vil vi arbeide med?

Foreløpige tema som vil være spesielt relevante for det videre arbeidet med kommunedelplan for Oppeid.

- Levende sentrumskjeerne
- Kultur og historie
- Bolig- og næringsutvikling
- Avdekke kommunale behov
- Trafikksikkerhet
- Møteplasser for alle

Rammer og føringer for planarbeidet

Nasjonale føringer

FNs bærekraftsmål er en felles, internasjonal arbeidsplan for å løse vår tids største utfordringer. De utgjør 17 mål og 169 delmål, og skal oppfylles innen 2030. Dette betyr at vi må arbeide for å nå målene både internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt. Regjeringen forventer at kommunene inkluderer arbeidet med å nå målene i sitt planverk. Utviklingsmålene er knyttet til sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft.

I tillegg til bærekraftsmålene, er det en rekke nasjonale føringer som må legges til grunn for arbeidet med kommunedelplanen. Listen nedenfor er ikke uttømmende, men består av et utvalg som er særlig relevant for arbeidet.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Regjeringen utarbeider hvert fjerde år dokument «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging». Dokumentet skal følges opp i planlegging etter plan- og bygningsloven.

I de nasjonale forventningene for 2023-2027 legger Regjeringen vekt på fem overordnede perspektiver:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Retningslinjer

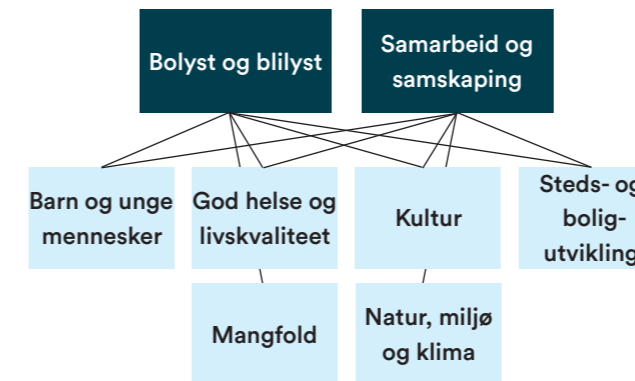
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene (2018)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520)
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)
- Meld. St. 15 (2017-2018): Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre, med særlig vekt på etablering av aldersvennlig samfunn

Regionale føringer

På regionalt nivå utarbeider både Statsforvalter og fylkeskommune regionale føringer og retningslinjer som kommunene må legge til grunn i arbeid med lokale utviklingsplaner. Listen nedenfor er ikke uttømmende, men består av et utvalg som er særlig relevant for arbeidet med kommunedelplan for Oppeid.

Regionale føringer:

- Fylkesplan for Nordland 2013 – 2025, kapittel 8: Arealpolitikk i Nordland
- Regional planstrategi for Nordland 2021 - 2024
- Planstrategi for samarbeid og grønn omstilling 2021–2024
- Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion 2022-2027
- Regional plan for klima og miljø
- Strategi for reiseliv og opplevelser i Nordland 2023-2027

Kommunale føringer

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument, og tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen som samfunn og som organisasjon. Gjeldende samfunnsdel gjelder for perioden 2022-2033, og ble vedtatt 08.09.2022.

Kommunens samfunnsdel har to hovedmålsettinger: «bolyst og blilyst» og «samarbeid og samskaping», med syv satsningsområder. Kommunedelplanen vil kunne påvirke alle satsningsområdene, med spesielt stor påvirkning for «steds- og boligutvikling», «næringsutvikling» og «natur, miljø og klima». Dette må følges opp i arbeidet med kommunedelplanen, der tilrettelegging for stedsutvikling vil være et svært viktig tema å følge opp i forbindelse med plangrep, plankart og bestemmelser/retningslinjer.

Begge hovedmål og samtlige prioriterte satsningsområder vil kunne bli påvirket av kommunedelplanen og prosessen med denne.

Kommunal Planstrategi Hábmera suohkan - Hamarøy kommune 2020-2025

Planstrategi for Hábmera suohkan - Hamarøy kommune 2020-2025 ble vedtatt av Hamarøy kommunestyre 16. desember 2020. Planstrategien gir føringer for hvilke planer som skal utarbeides i Hamarøy kommune de neste fem årene.

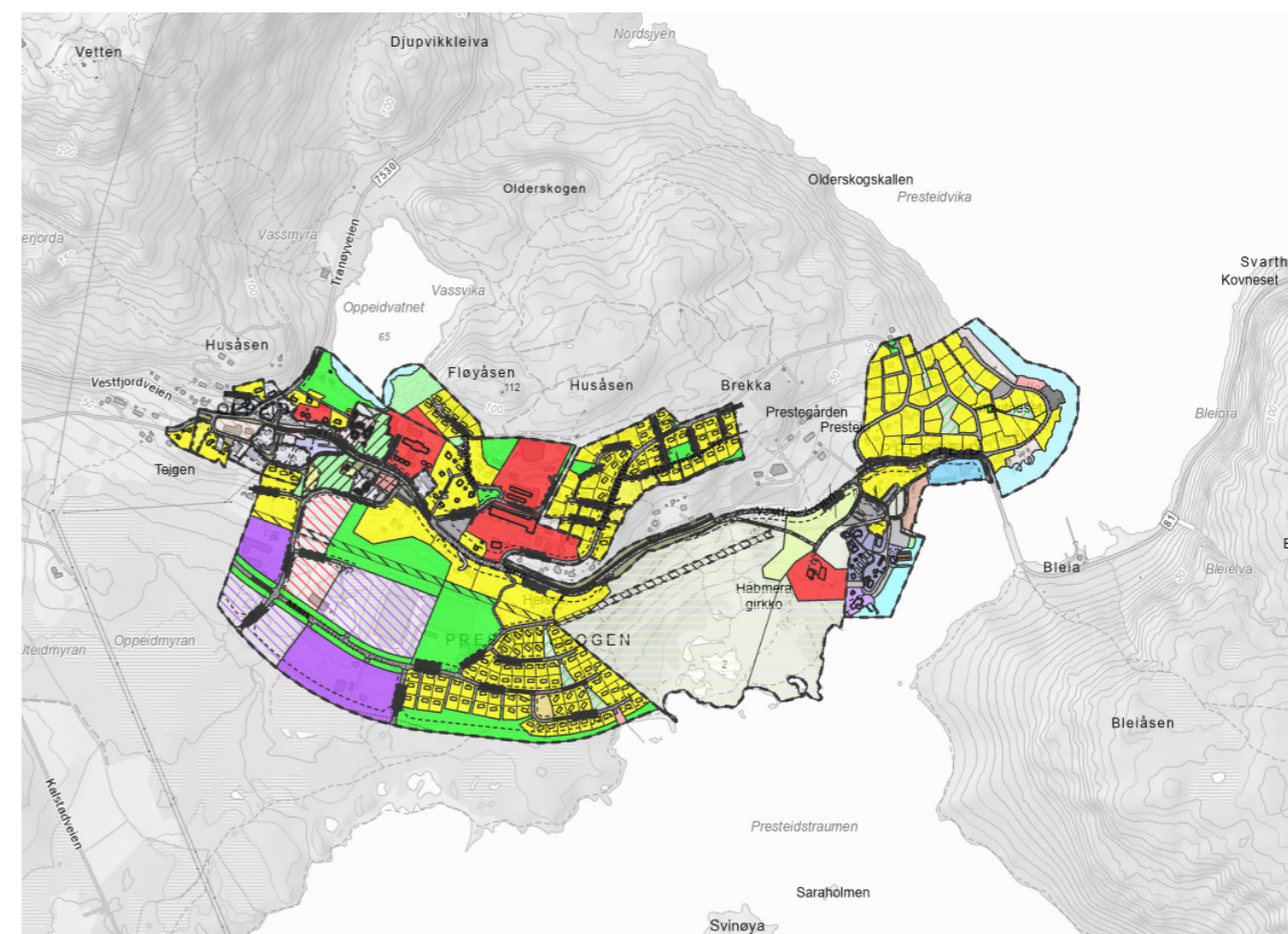
Kapittel 4 - Rammer og føringer for planarbeidet

Kommuneplanens arealdel, 06.12.2015

Det er et pågående arbeid med å utarbeide en ny kommuneplans arealdel for Hamarøy kommune. Kommuneplanene for gamle Hamarøy og Tysfjord vil være gjeldende inntil kommuneplan for den nye kommunen er vedtatt. For sjøarealene i kommunen er det Interkommunal kystsonesplan som gjelder.

I eksisterende kommuneplan er Oppeid markert med hvitt åpent felt. Plangrensens utforming i den nye KPA vil ses i sammenheng med arbeidet i denne planen. De arealer som ikke dekkes av denne planen vil bli dekt av nye KPA.

Gjeldende og igangsatte reguleringsplaner

Følgende vedtatte reguleringsplaner vil bli vurdert hvorvidt de skal videreføres eller oppheves i arbeidet med kommunedelplanen:

- Regulering for Boligområde Oppeid
- Regulering for Oppeid sentrum
- Regulering for Presteid
- Reguleringsplan for Fløyåsen
- Regulering for Herset skogen
- Regulering for Lesma vest
- Reguleringsendring Oppeid Handel
- Regulering for Oppeid O.1 (Sentrumsplan)
- Områderegulering for G/S-veg Oppeid-Presteid
- Detaljregulering for Hamarøy Fiskecamp
- Parkeringstiltak Oppeid sentrum
- Omregulering Mellom bygda barnehage

Beskrivelse av dagens situasjon

Funksjonsfordeling

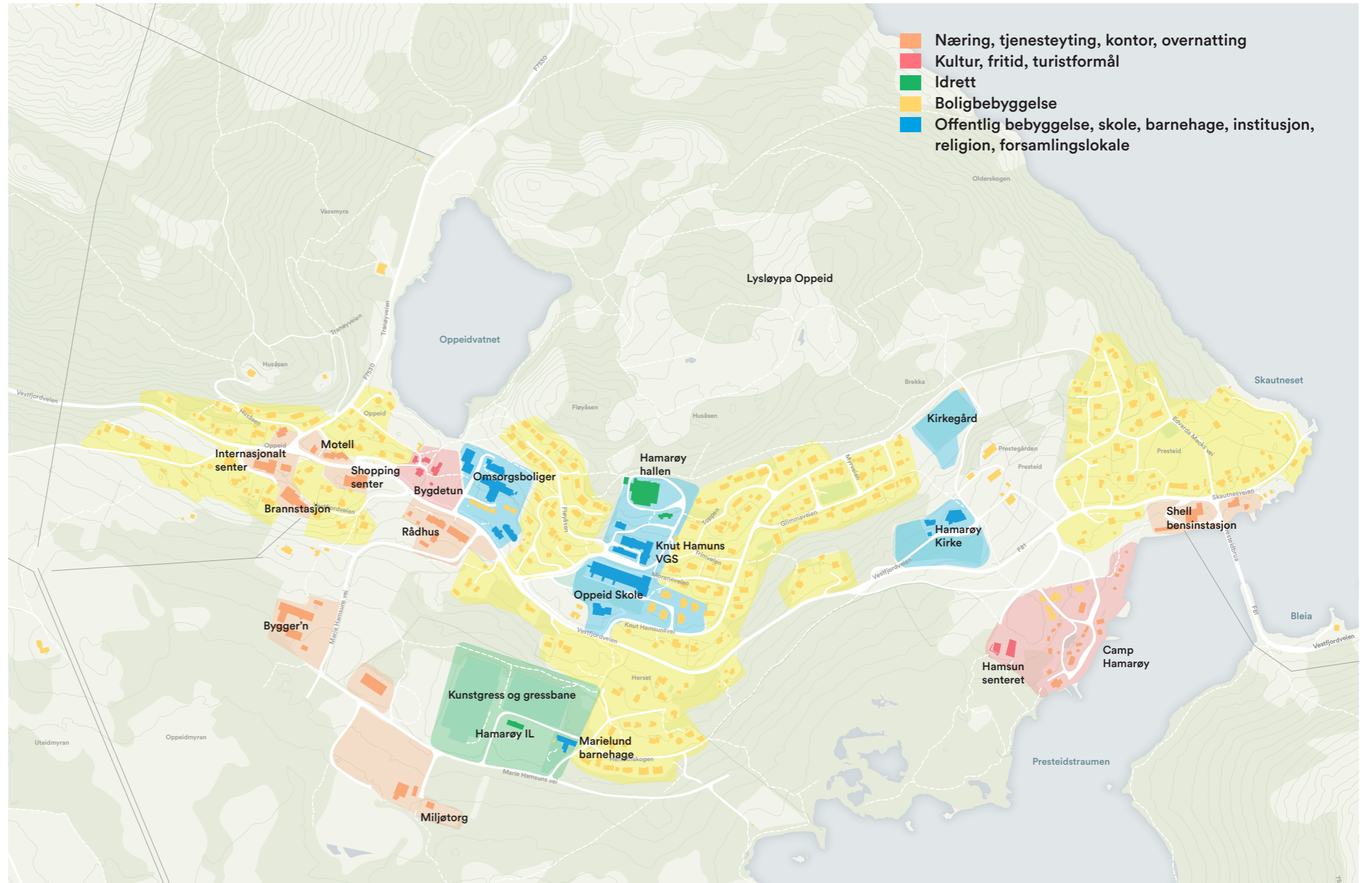
Oppeid sentrum kan i dag anses som området langs fylkesvegen, omtrent ved Hamarøy Shoppingssenter. Hele Oppeid er preget av en variert sammensetning av funksjoner og tjenester som ligger spredt langs hele fylkesvegen, og som gir stedet dets særpreg.

Boligbebyggelsen på Oppeid er i hovedsak konsentrert i tre klynger, en klynge i nærheten av shoppingssenteret i vest, en klynge rundt skoleområdet, og en klynge ved sjøen og bensinstasjonen i øst.

Næring og tjenesteyting er samlet vest i området og knyttet til fylkesvegen som føres gjennom tettstedet. I sentrumsområdet finnes blant annet Spar dagligvarebutikk, Thai-restaurant, Sentrumsgården Motell, husflidlag, blomster- og gavebutikk, frisør, fysioterapeut, Hamarøy internasjonale senter, bruktbuikk, Hamarøy bygdetun, legekontor, rådhus med mer.

Offentlige institusjoner, inkludert skoler, barnehager, bibliotek og idrettsanlegg er fortrinnsvis konsentrert midt i tettstedet, nært tilknyttet både rekreasjonsområder nord i lysløypa og sør langs sjøen. Det finnes et rikt utvalg av turmuligheter i kort avstand fra de fleste bomiljø på Oppeid.

Hovedattraksjon for besøkende i Oppeid er Hamsunsenteret, og er et nasjonalt senter som forvalter og formidler kompetanse om forfatteren Knut Hamsun. I nærhet til senteret ligger Camp Hamarøy som tilbyr overnatting, utleie av kajakk og kano, sauna, mat- og drikkeservering og kiosk.

Kapittel 3 - Dagens situasjon

Hamunsenteret og Æventyrsalen (Foto: Hamarøy kommune)

Handelsgården Breidablikk/Hamarøy bygdetun (kilde: Nordlandsmuseet)

Oppeid omsorgsboliger (Foto: Hamarøy kommune)

Hamarøy Shoppingssenter (Foto: hamaroy-shoppingssenter.no)

Hamarøy bygdeheim (Foto: S. Gracheva)

Oppeid skole - Badjesjida skåvllå (Foto: T. Løding)

Hamarøy kirke (Foto: R. Lund)

Sentrumsgården Motell (Foto: A. Stanakzai)

Camp Hamarøy (Foto: camphamaroy.no)

Kapittel 3 - Dagens situasjon

Vegnett

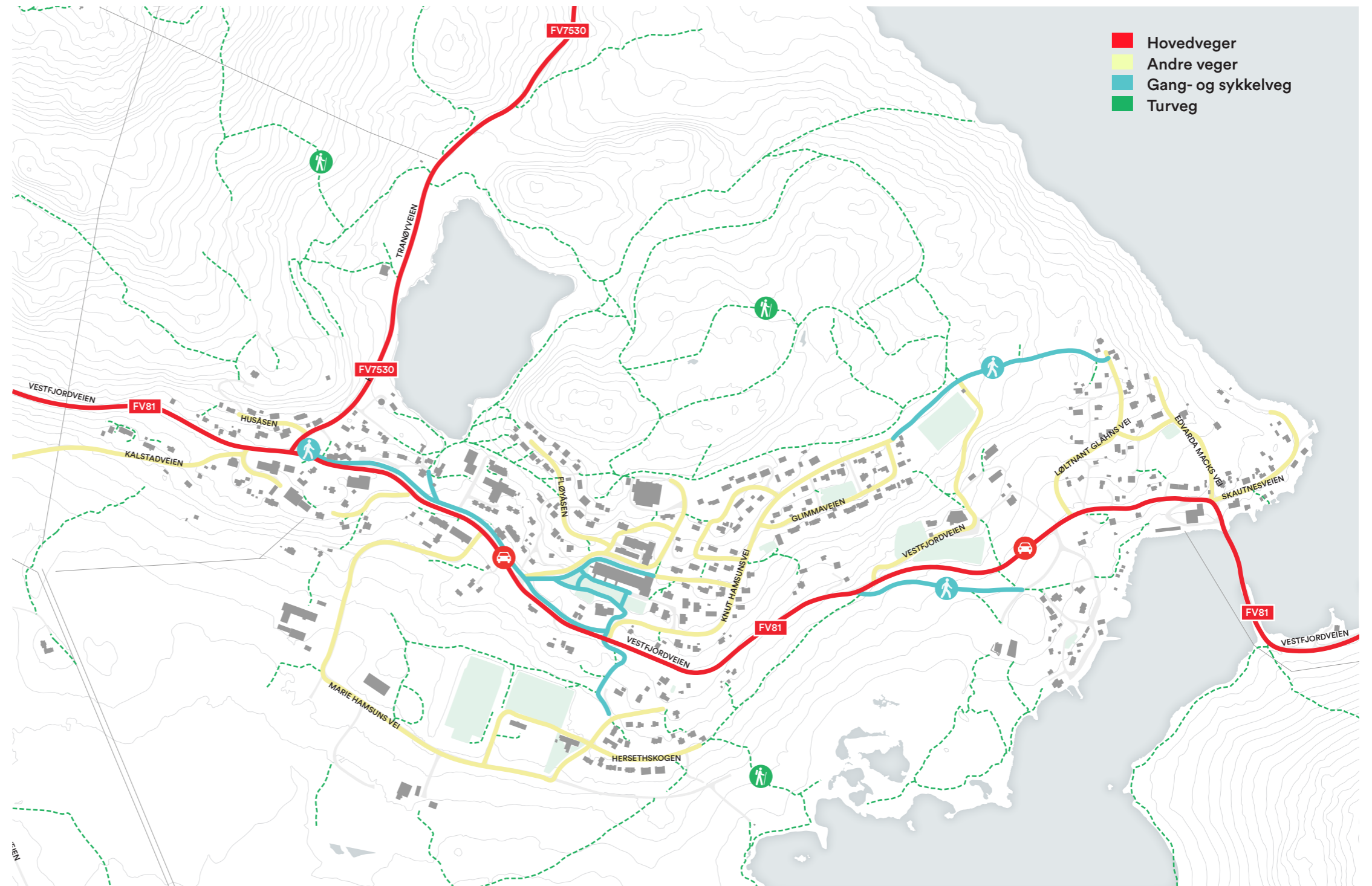
Oppeid ligger 21 mil nord for Bodø og 12 mil sør for Narvik. Videre ligger Oppeid 15 km fra avkjøring fra europavei 6 ved Ulsvåg.

Hovedvegene som går gjennom Oppeid er fylkesveg 81 som har en årsdøgntrafikk på 585 kjøretøy.

I tillegg til veiinfrastrukturen har Oppeid et sammenhengende nettverk av gang-, sykkel- og snarveier. Den lengste strekningen av gang- og sykkelveg går fra Hamarøy Shoppingsenter i vest, langs FV81, og videre opp til Knut Hamsun Videregående skole og Oppeid Skole. Dette tilbudet gir spesielt elever en trygg vei til sentrum. I tillegg er det opparbeidede gang- og sykkelveier ved kirkegården og Hamsunsenteret, noe som forbedrer lokalbefolkningens mobilitet og gir muligheter for aktiv transport.

Oppeid har også en fergehavn som gir forbindelse til andre deler av regionen. Dette er spesielt viktig for folk som ønsker å utforske øyene i området.

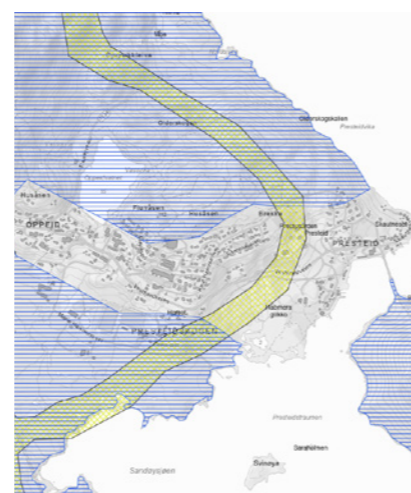
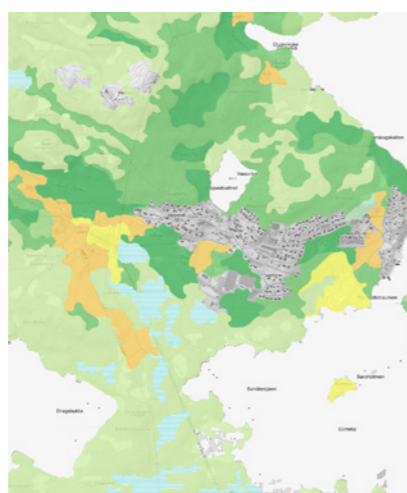
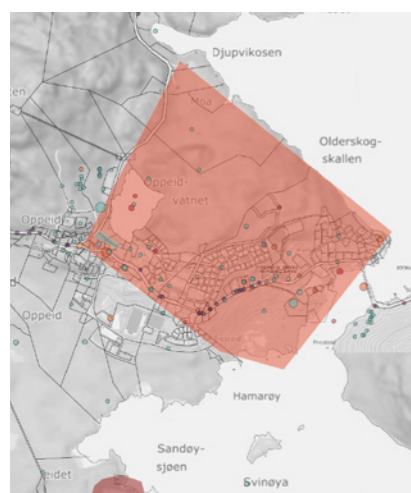
Det finnes et godt opparbeidet lysløypenettverk nord i området rundt Husåsen, Fløypåsen og Olderskogen. Oppeid er et godt utgangspunkt for mange tur- og friluftsruter i området, både til fots, med sykkel eller kajakk/kano.

Kapittel 3 - Dagens situasjon

Andre forhold

På denne siden identifiserer vi flere vesentlige forhold som skal undersøkes nærmere i den kommende kommunedelplanen. For å utvikle en bærekraftig og velfungerende plan er det avgjørende å forstå og ta hensyn til ulike faktorer som påvirker planens utforming. Som en del av planarbeidet vil grundige analyser og kartlegging legge et solid kunnskapsgrunnlag for å vurdere muligheter og utfordringer i utviklingen av Oppeid.

Naturmangfold

Arter og naturtyper er godt kartlagt for Oppeid. Omtrent hele tettstedet har registrering av sårbare fuglearter. Det er videre registrert flere fremmedarter langs fylkesvegen. Det finnes også registreringer av fuglearter som er sterkt truet. Planarbeidet vil videre undersøke temaet og hensyn ta dette.

Markslag

Oppeid består hovedsaklig av lauvskog. Bebyggelse er sentrert rundt fylkesvegen. Det er et felt med fulldryka jord nær sentrumskjernen, og et felt med fulldryka jord ved Hamarøy kirke og kirkegården. Det er også et større felt med jordbruk rett utenfor planområdet i vest. Innmarksbeite (gult felt) finnes både i sørøst og vest i planområdet. Det er også flere større områder med åpen myr (blått felt) sørvest.

Reindrift

Hamarøy kommune har en sterk lulesamisk identitet, og i kommunen er det en tydelig tilstedeværelse av reindrift. Området ligger i dag innenfor Stájjgo Hábmmer reinbeitedistrikt. Reindrift er en viktig del av den samiske kulturarven, og spiller en nøkkelrolle i å opprettholde og formidle samisk kultur og tradisjoner.

Det er i dag registrert ei flyttlei gjennom sentrale deler av Oppeid, og områdene omkring tettstedet er i dag registrert som vinterbeiter.

Landskap

Oppeid ligger innerst i Presteidfjorden, i et beskyttet kystlandskap skjermet for bølge- og vindeksponering fra åpent hav. På tross av å være kystlandskap, har området i større grad 'innlandsegenskaper' fordi det ligger så skjermet til. Området er mer småkupert enn kystlinjer ofte er, med vekslende terreng og skogdekte åser. Kystlinjen er også preget av små bukter, holmer og skjær. Det er utbygd langs Presteidstraumen, men ellers er kystlinja i området lite preget av utbygging.

Strandsone

Strandsonen er attraktiv for boligbygging, næringsutvikling og friluftsliv. Generelt er det byggeforbud innen hundremetersbeltet i strandsonen, med mindre annen byggegrensning er fastsatt. Strandsonen er av nasjonal betydning og må forvaltes nøye for å bevare miljøverdier og allmenne interesser. Unødvendig utbygging bør unngås da selv små inngrep over tid kan skade naturen og landskapet i området. Bestemmelser om strandsone er gitt i kystsoneplanen.

Klimaendringer medfører også økt risiko for havnivåstigning, flom og stormflo, noe som spesielt påvirker strandsonen. Dette understreker viktigheten av en langsiktig planlegging.

Friluftsliv

Drag har flere registrerte friluftslivsområder i området. Det er vedtatt en overordnet plan for "Friluftslivets ferdelsårer" som hensyntas i planen. Friluftsområder:

- Lysløypa, Oppeid (Svært viktig friluftsområde)
- Glimmadammen - Hersetskogen (Svært viktig friluftsområde)
- Jensskogen (Viktig friluftslivsområde)
- Glimma og Lesma (Svært viktig friluftslivsområde)
- Bygdetunet (Svært viktig friluftslivsområde)
- Lekeplass Presteid boligfelt (Svært viktig friluftslivsområde)
- Veten (Svært viktig friluftslivsområde)

Problemstillinger og utredningsbehov

Hvilke tema vil vi arbeide med?

I dette kapitlet er sentrale problemstillinger som behandles og utredes i planarbeidet omtalt. Flere av problemstillingene er nært knyttet til andre analysetema. Det kan derfor være aktuelt å vurdere flere temaer under ett. I planprosessen kan det også senere komme opp nye tema som bør vurderes og utgreies nærmere.

Noen vurderingstema er gjennomgående. Folkehelseperspektivet, klimapåvirkning, barn og unge og arbeidet for en bærekraftig areal- og samfunnsutvikling må inngå i mange av vurderingene og utredningene som skal gjøres i det kommende planarbeidet.

Vi foreslår at følgende temaer blir vurdert:

Levende sentrums-kjerne

Sentrums-kjernen i Oppeid oppfattes for øyeblikket som området i vest. Her finner man et relativt godt utvalg av butikker og aktiviteter i forhold til størrelsen på befolkningen. I planarbeidet vil vi evaluere om denne sentrumslokaliseringen er den mest optimale og logiske, med tanke på avstand, tilgjengelighet, lesbarhet og mer. Dette er viktig for å sikre at nye bedrifter vil ønske å etablere seg i dette området. Planarbeidet vil også sørge for gode tilknytningsmuligheter, effektive transportforbindelser for ulike trafikantgrupper og passende parkeringsfasiliteter for den definerte sentrums-kjernen.

Avdekke kommunale behov

Det er i dag en rekke offentlige tilbud og tjenester på Oppeid, som oppvekst- og omsorgstjenester, rådhus, bibliotek og kultur- og fritidstilbud. Det er viktig å vurdere behovene for offentlige tjenester som skoler, helseinstitusjoner, vann- og avløpssystemer, og veier. Dette kan både handle om vurdering av nye tjenester som ikke eksisterer, eller f.eks. en vurdering av om dagens tilbud trenger ny plassering eller større areal.

Kultur og historie

Oppeid har en rik kulturhistorie og er mest kjent som hjemstedet til forfatteren Knut Hamsun, som ble tildelt Nobelprisen i litteratur i 1920. Mange besøkende kommer for å utforske Knut Hamsuns barndomshjem, Hamsunsenteret og andre steder knyttet til forfatteren. I planarbeidet vil vi arbeide for å bevare og fremme denne rike historiske arven, som er viktig for å forstå Oppeids kulturelle identitet og tiltrekke besøkende som ønsker å utforske området historie. Det vil være viktig å vurdere hvordan kulturminner og -miljø kan integreres i den nye utviklingen og bli en naturlig del av planen.

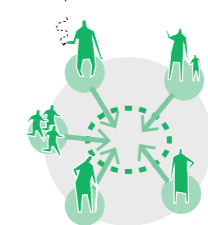
Trafikksikkerhet

Fylkesvei 81, som går tvers gjennom tettstedet, kan oppleves som en barriere som skiller den sørlige og den nordlige delen av området. Det er relativt få krysningspunkter for gående og syklende langs veien, noe som kan resultere i farlige situasjoner. I planarbeidet vil vi vurdere eventuelle risikable kryss og avkjørslers langs veiene i området. Videre vil vi undersøke muligheter for å fremme bærekraftige transportmetoder i området.

Bolig- og næringsutvikling

Oppeid har i dag en rekke tjenestetilbud tilgjengelig, som dekker innbyggernes behov knyttet til både daglig handel, servicetjenester og fritidsaktiviteter. Dagens boligtilbud er primært bestående av eneboliger, jevnt spredt gjennom tettstedet. Å støtte næringslivet og boligutviklingen er en viktig premissgiver i planarbeidet, og vil kunne sikre bærekraftig vekst. Det er viktig å sikre en variasjon som gir rom for etablering av både nye innbyggere og virksomheter.

Møteplasser for alle

Attraktive møteplasser i et tettsted er viktige for å gi innbyggerne muligheten til å møtes og samhandle med hverandre. Dette fremmer sosial samhandling, inkludering og en følelse av fellesskap. I arbeidet med planprogrammet har vi kartlagt de eksisterende offentlige møteplassene. Videre planarbeid inkluderer vurderinger av hvor godt de brukes, om de er tilpasset ulike målgrupper, og om de er hensiktsmessig plassert i forhold til nærliggende fasiliteter. Vi vil også utforske områder som potensielt egner seg for flerfunksjonelle møteplasser, både innendørs og utendørs, med mål om å styrke uformelle møter mellom ulike grupper i befolkningen.

Kapittel 5 - Utredningsbehov

Alternativer i planarbeidet

Endelig planforslaget (utbyggingsalternativet) vil bli sammenlignet med et null-alternativ. Null-alternativet betyr ingen endring og tar utgangspunkt i hvordan området ser ut i dag, inkludert vedtatte planer. Som en del av planarbeidet vil det bli gjennomført vurderinger av ulike alternativer underveis. Alternativene vil kunne bli tatt opp til drøfting politisk. Følgende tema anses som relevante å utforske:

Spredd bebyggelse eller fortetting: Evaluere alternativer for spredt bebyggelse med lave tettheter og større avstander mellom boliger og infrastruktur. Alternativt kan man vurdere å øke tettheten i utvalgte områder, for eksempel gjennom oppgradering og utnyttelse av eksisterende tomter og infrastruktur.

Trafikkløsninger: Beholde dagens trafikkmønster og infrastruktur, inkludert veier, gang- og sykkelstier, samt kollektivtransport. Eller foreslå endringer i trafikkbildet, legge om veier eller innføre trafikkbegrensninger for å redusere en bestemt type trafikk.

Arealbruk og formål: Bevaring av dagens arealbruk og opprettholdelse av den nåværende fordelingen av ulike formål og funksjoner på Oppeid, inkludert boligområder, næringsarealer, grøntområder, offentlige tjenester og industri. Eller oppheve eldre reguleringsplaner, eller vurdere omregulering av arealer til alternative formål.

Disse alternative vurderingene vil gi et grundig grunnlag for å veie ulike utviklingsmuligheter og identifisere det mest hensiktsmessige alternativet for Oppeid i kommunedelplanen.

Konsekvensutredning

I henhold til Plan- og bygningsloven § 4-2 fremgår det at kommunedelplaner omfattes av kravet om konsekvensutredning (KU). KU skal avdekke planens virkninger for miljø og samfunn, herunder egnethet og samfunnsnyttens på den ene siden og hvilke verdier som går tapt samt mulige avbøtende tiltak på den andre. Konsekvenser av alle nye områder for utbygging og vesentlig endret arealbruk skal beskrives og fremgå av utredningen, både enkeltvis og samlet.

Det er en klar målsetting at kommunedelplanen skal ha et langsiktig, overordnet og helhetlig perspektiv der KU skal sikre et tilstrekkelig godt beslutningsgrunnlag. Konsekvensutredningen skal utarbeides i tråd med Forskrift om konsekvensutredninger.

For områder der planen skal fungere som siste plannivå, må det potensielt innhentes ny kunnskap samtidig som man utnytter eksisterende kunnskap. Konsekvensutredningen og ROS-analysen må da belyse alle potensielle konsekvenser av foreslåtte tiltak.

Tema og utredninger som skal belyses i KU
Konsekvensutredningen skal, jf. Forskrift om konsekvensutredninger § 21, identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Utredningstema som kan bli aktuelle å utrede nærmere i planarbeidet er listet opp i følgende avsnitt. Hvilke temaer som skal utredes som en del av planarbeidet vil bli avklart etter høringsprosessen av planprogram.

Miljø:

- Kulturminner og kulturmiljø
- Naturmangfold
- Landskap
- Nærmiljø, grønstruktur og friluftsliv
- Forurensing
- Vannmiljø, jf. vannforskriften
- Virkninger som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred
- Støy

Samfunn:

- Reindrift
- Samiske interesser
- Samfunnssikkerhet, risiko og sårbarhet
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger
- Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang og sykkelveinett
- Barn og unges oppvekstvilkår
- Teknisk infrastruktur
- Befolkningsutvikling og tjenestebehov
- Næringsliv og samfunnsøkonomiske konsekvenser
- Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet.

Metode for konsekvensutredning

Ved utarbeidelse av konsekvensutredning vil det bli tatt utgangspunkt i Miljødirektoratets metode for konsekvensutredning, M-1941. Det er en anerkjent metode for å vurdere konsekvenser og ved å bruke denne vil alle innspill, fra kommunen, næringslivet, innbyggere og andre, vil bli vurdert på bakgrunn av samme premiss.

Miljødirektoratets veileder er nylig oppdatert, og definerer metoder for å finne kunnskap og utrede konsekvenser for ti klima- og miljøtema.

ROS-analyse

Formålet med en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) er å gi grunnlag for å forebygge risiko for skade og tap av liv, helse, miljø, viktig infrastruktur og materielle verdier mv. Risiko og sårbarhet kan ligge i arealet slik det er fra naturens side (flom- og skredfare, radonstråling mv.). Risiko og sårbarhet kan også oppstå som følge av arealbruken – i og utenfor det aktuelle planområdet. Planmyndigheten plikter å sørge for at risiko- og sårbarhetsanalyse blir gjennomført ved utarbeidelse av planer.

Analysen vil bli gjennomført som en oversikts- og tiltaksanalyse tilpasset kommunedelplannivået, men der kommunedelplanen er siste plannivå vil det utarbeides detaljerte hendelsesbasert ROS-analyser. Da vil de tekniske løsningene gi et bedre grunnlag for risikovurderinger (kvalitative vurdering av sannsynlighet og konsekvens) med langt mindre usikkerhet, og dermed høyere kvalitet, enn det som er mulig på et overordnet nivå.

Foto: Hamarøy kommune

Prosess og medvirkning

Plan og utredningsprosess

Når det stilles krav om konsekvensutredning skal det ved oppstart av planarbeidet utarbeides et planprogram som gjør rede for planarbeidet som igangsettes, beskriver prosess og medvirkning, samt belyser problemstillinger som anses som viktige for miljø og samfunn. Planprogrammet legger føringer for konsekvensutredningen som skal utarbeides sammen med et planforslag i neste runde av planprosessen.

Foruten planbeskrivelse med konsekvensutredning, vil planforslaget bestå av et plankart med tilhørende bestemmelser som angir rammer for bruk og utforming av arealene innenfor planens avgrensning.

Planarbeidet er delt inn i fire faser:

1 Varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram

Planprogrammet tydeliggjør mål og rammer for planarbeidet. I denne perioden er det viktig å komme med innspill til prosess og temaer som bør utredes. Det er også mulig å komme med innspill til avgrensning av planområdet.

Videre ønsker kommunen forslag til plassering av nye næringsarealer, og like viktig: innspill om områder og arealbruk som det er viktig å ta vare på.

2 Utarbeidelse av planforslag

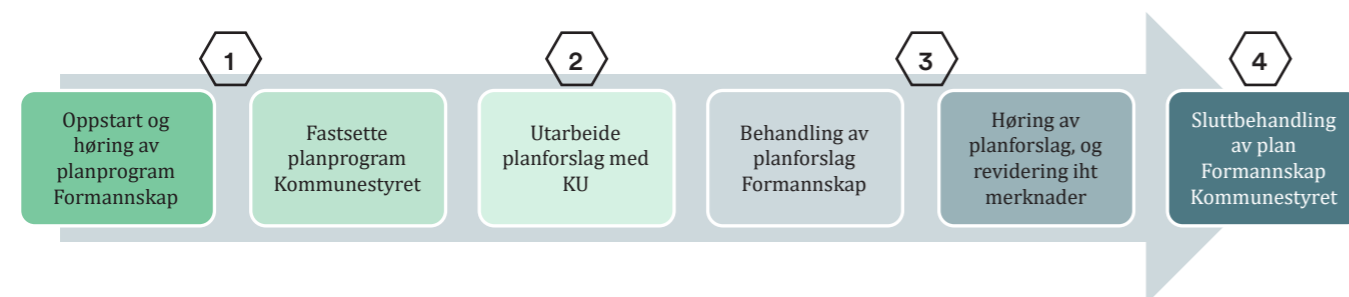
Planforslaget utarbeides med grunnlag i innspill til oppstart, og innspill i interne arbeidsmøter i kommuneadministrasjonen, og arbeidsmøter med formannskapet, offentlige instanser, grunneiere, lag og foreninger mv.

3 Høring og offentliggjøring av planforslaget

Planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn etter behandling i formannskapet. I høringsperioden kan alle sende inn skriftlige innspill til planforslaget. Det åpnes ikke for nye arealinnspill i denne perioden. Når høringsfristen har gått ut, vurderes merknadene som har kommet inn. Planforslaget revideres med grunnlag i merknadene, samt innspill i interne arbeidsmøter i kommuneadministrasjonen, og arbeidsmøter med formannskapet, offentlige instanser, grunneiere, lag og foreninger mv.

4 Sluttbehandling og stadfesting av kommunedelplan

Revidert planforslag sendes til sluttbehandling i formannskap og kommunestyre.

Medvirkning

Gode medvirkningsprosesser er viktig for å øke kvaliteten på og legitimiteten til planene våre. Kommunen har et spesielt ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, som barn og unge. I arbeidet med kommunedelplanen legger vi opp til en bred og aktiv deltakelse i planarbeidet. Metoden for medvirkning vil tilpasses de ulike målgruppene slik at alle får best mulig utgangspunkt til å kunne delta.

Foreløpig ser vi at det kan være hensiktsmessig å bruke følgende metoder for innsamling av et godt kunnskapsgrunnlag for utarbeidelse av planen:

Folkemøte/ideverksted

Det vil bli gjennomført et folkemøte i forbindelse med varsel om oppstart. Der vil informasjon om, og kunnskapsgrunnlaget for planarbeidet bli presentert. Gjester som kan komme med viktige refleksjoner rundt sentrumsutviklingen på Oppeid vil inviteres.

Dialogmøter med ulike interessenter

Det vil være aktuelt å invitere interessentgrupper til workshops for å diskutere konkrete temaer i planarbeidet. Det kan være offentlige myndigheter, næringslivet, velforeninger, reiseliv og frivillige organisasjoner.

Fysisk og digital postkasse

Rådhuset kan bli brukt som Oppeids medvirkningsarena der det vil henge informasjon om planarbeidet. Det skal være mulig å komme med innspill blant annet ved bruk av en digital løsning med QR-kode, eller ved å skrive fysiske brev som kan puttes i en postkasse som vil henge på stedet.

Kapittel 6

Planlagt fremdrift

Under vises en grov framdriftsplan som angir omtrent når hovedfaser og milepæler i arbeidet pågår. Framdriftsplanen legger opp til endelig planvedtak i kommunestyret på vinteren 2024/25. Det er ikke tatt hensyn til forsinkelser ved eventuelle innsigelser.

Milepæler	Tidspunkt
Utarbeide forslag til planprogram.	Oktober 2023
Hovedutvalg for samfunnsutvikling behandler forslag til planprogram Vedtak om oppstart av planarbeid, høring og offentlig ettersyn av planprogram.	Desember 2023
Varsel om oppstart. Høring og offentlig ettersyn av planprogram.	Desember - januar 2023 (8 uker høring)
Merknadsbehandling og revidering av planprogram.	Januar 2023
Fastsetting av planprogram. Hovedutvalget for samfunnsutvikling innstiller til kommunestyret.	Vinter 2024
Utarbeidelse av planforslag med grunnlag i merknader til oppstart, og innspill i arbeidsmøter med offentlige instanser og berørte parter.	Vinter/Vår 2024
Formannskapet behandler planforslag.	Sommer 2024
Høring og offentlig ettersyn av planforslag	Sommer/Høst 2024
Revidering av planforslag med grunnlag i merknader fra høring, og innspill i arbeidsmøter med offentlige instanser og berørte parter.	Høsten 2024
Sluttbehandling og stadfesting av kommunedelplan. Hovedutvalget for samfunnsutvikling innstiller til kommunestyret.	Avhenger av prosesser internt i kommunen.

Hábmera suohkan
Hamarøy kommune